

א. נפש החיה | שער א פרק ג

וזהו שהתפלל דוד המלך עליו השלום (תהלים עד, ה) "יודע מבני למעלה בסבר עץ קרדומות" בקש שייחס לו כאלו למעלה בשם מרים הרס, אבל באמות לא נגעו שם מעשו כל כנ"ל:

... א"כ בעת אשר יתור האדם לחשוב לבבבו מחשבה אשר לא תורה בניאוף ר' ליל. הררי הוא מכניס זונה סמל הקנהה בבית קה"ק העליון נורא בעולמות העליונים הקדושים ח".ו. ומוגביר ר' ליל כחות הטומאה והס"א בבית קה"ק העליון. הרבה יותר ויותר ממה שנגרם התגברות כח הטומאה ע"י טיטוס בהציעו זונה בבית קה"ק במקדש מטה.

וכן כל חטא ועון אשר כל איש ישראל מכני' לבבו ח"ז אש זרה. בкус או שاري תאות רעות ר' ליל: הלא הוא ממש כענין הכתוב (ישעה, סד) בית קדשנו ותפארתנו אשר וגוי היה לשrifת אש. הרחמן ית"ש יצילנו. ווז"ש השם ליחזקאל (מג) את מקום כסאי גוי אשר אשכנן שם בתוך בני ישראל לעולם ולא יטמאו עוד בית ישראל שם קדשי גוי בזנותם גוי. עתה ירחקו את זנותם גוי ושכנתיכי בתוכם לעולם:

... ובזה יובן הכתוב ויוצר ה' אלקים את האדם עפר גוי ויפח באפי נשמת חיים ויהי האדם לנפש חייה. ופושטו של מקרה ודאי הוא כתרגומו והוא באדם לרוח מללא. ור' ליל שכאר היה הגוף בלבד היה עדיין עפר ממש אלא שום ותונעה: וכאשר נופח בו נשמת חיים. אז נעשה איש חי להתנווע ולדבר. ועיין רמב"ן בפי הتورה.

אמנם בקרוא יהיו באדם לא כתיב. אלא וכי האדם לצתת יש מקום לפרשו ע"פ שנותבר. שהאדם בנשות החיים שבתוכו. הוא נעשה נפש חייה לרובי עולמות אין מספר. שכמו שככל פרטיה הנוגות הגור ותונעוותו הוא ע"י כה הנפש שבCardBody. כן האדם הוא הכח ונפש החיים של עולמות עליונים ותחתונים לאין שיעור. שכולם מתנהגים על ידו כנ"ל:

ג. נפש החיה | שער ד פרק יב

וכל שכן חידושינו אמיתים דאוריתא המתחדרין ע"י האדם. אין ערור לגודל נוראות נפלאות עניינים ופעולתם למעלה. שכל מלא ומלה פרטית המתחדשת מפני האדם. קב"ה נשיק לה ומעטר לה. ובבנה ממנה עולם חדש בפ"ע. והן הן השמים החדשניים והארץ החדשה שאמר הכתוב.

כמ"ש בהקדמת זהה רף ד ע"ב [בתרגום ללשון הקודש] בראשית, רבי שמעון פתח, (ישעה נא) ואשם דבריך בפי. כמה יש לאדם להשתדל בתורה יומם ולילה, משום שהקדוש ברוך הוא מקשיב לקולות אותם שמתעתקים בתורה. ובכל דבר שמתחרדש בתורה על ידי אותו שמתשתדר בתורה, עולה רקיע אחד.

שנינו, בשעה ההיא שדבר תורה מתחדר מפי אדם, הדבר והוא עולה ומזדקן לפניו הקדוש - ברוך הוא, והקדוש ברוך הוא נוטל את אותו הדבר [תורה] ובנשך אותו, ומטער אותו בשבעים עתרות גלופות ומקוקות. ורק בר כקמה שהתחדר, עולה והוא שיב על ראש האזכיר כי קעולם, וטਸ משם ומושוט בשבעים אלף עולמות ועולה אל עתיק הקמים. וכל הדברים של עתיק הקמים, דברי קקמה הם בסודות נסתרים עליונים.

ואתו הדבר הנסתיר של קקמה שהתחדר פאן, כשהוא עולה, מתחבר עם אותם הדברים של עתיק הקמים. ועולה והוא שיב עמהם ונכנס בשמנונה עשר עולמות גנים שער לא ראתה אלהים זולתן (שם סד). יוצאים משם ומטוטעים והוציאים מלאים ושלמים ומזרימים לפני עתיק הקמים.

א. נפש החיה | שער א פרק ג

כו בדמיון זה כביבול בראשו יתברך את האדם והשליטה על רבינו כחות וועלמות אין מספר. ומסרט בידו שהוא המדבר והמנהי אתם ע"י כל פרטיו תנויות מעשי ודבריו ומחשבותיו וכל סדרי הנגגותו הן לטוב או להיפר ח"ו.

כי במעשו ודבריו ומחשבותיו הטוביים הוא מקיים ונונן כח בכמה כחות וועלמות עליונים הקדושים, ומוסף בהם קדושה ואור כמ"ש (ישעה נא, טז): "וזאשם דבריך בפי ג' לנטע שמיים וליסד ארץ". וכما אמר ר' זל (ברכות סד, א) "אל תקרה בניך אלא בוניך". כי המה המסדרים עולמות העליונים כבונה המסדר בינוי ונותנים בהם רב כה. ובהיפוך ח"ז ע"י מעשו או דבריו ומחשבותיו אשר לא טובים. הוא מהרס ר' ליל כמו כחות וועלמות עליונים הקדושים לאין ערך ושיעור. כמו שכתוב שם מט, יז) "מרהורסיך ומחביביך וגוו". או מחשיך או מקטין אוروم וקדושתם ח"ז. ומוסיף כח לעומת זה במדורות הטומאה ר' ליל:

זהו "ויברא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים גו". כי בצלם אלקים עשה וגוו". שכמו שהוא ית' שמו הוא האלקים בעל הכהות הנמצאים בכל העולמות כולם, ומסדרם ומניגם כל רגע כרצונו, כי השולט ורצוינו יתברך את האדם שיה הוא הפותח והסגור של כמה אלפי רבאות כחות וועלמות על פי כל פרטיו סדרי הנגגותו בכל עניינו בכל עת ורגע ממש כפי שרשו העליון של מעשו ודבריו ומחשבותיו, כאלו הוא גם כן הבעל כח שלהם כביבול.

וזמרו זל באיכה רבתי (בפסוק א, וילכו בלא כח גו): "רבי עזריה בשם רבי יהודה בר סימון אומר שישראל עושין רצונו של מקום מסויפין כח בגבורה של מעלה, כמה דעת אמר (תהלים ד, יד): "באלקים נעשה חיל". ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום כביבול מתיישן כת גודל של מעלה דכתיב (דברים לב, יח): "צור לדרכ תשי גו"

ב. נפש החיה | שער א, פרק ד

וזאת תורה האדם כל איש ישראל אל יאמר בלבו ח"ו. כי מה אני ומהichi לפועל בمعنى השלים שום עניין בעולם.

אמנם יבין וידע ויקבע במחשבות לבו. שככל פרטיו מעשי ודבריו ומחשבותיו כל עת ורגע. לא אתabiido ח"ז. ומה רבו מעשייו ומאגדלו ורומו. שככל עוללה כפי שרצה לפועל פעולתה בגביה מרווחים בעולמות וצחחות האורות העליונים(*)).

הגה"ה וקרוב למשמעותם זה בככל כוונות זל באבות (פ"ב מ"א) "דע מה למעלה מפרק". רוצה לומר עם כי אין רואה בעיניו הענינים הנוראים הנעים ממעשי, אבל תדי נאמנה כי כל מה שנעשה למעלה בעולמות העליונים גבויים גבויים, הכל מפרק הוא על פי מעשי לאו נוטים, על פייהם יצאו ויבואו:

ובאמת כי האיש החכם יבין את זאת לאmittio, לבו יחל בקרבו בחיל ורעדה, בשומו על לבו על מעשייו אשר לא טובים ח"ז עד היכן מה מהיגיעים לקלקל ולהrosis בחטא כל חס ושלום, הרבה יותר מאשר ממה שהחריב נבוכדנאצר וטיטוס.

כי הלא נבוכדנאצר וטיטוס לא עשו בمعنىיהם שום פגם וקלקל כל למעלה, כי לא להם חלק ושורש בעולמות העליונים שהוא יכולם לנgeo שם כל בمعنىיהם. רק שבהתאינו נתמעט ותש כביבול כה גבורה של מעלה, את מקדש ה' טמאו כביבול המקדש העליון. ועל ידי כן היה להם כח לנבוכדנאצר וטיטוס להחריב המקדש של מטה, המכון נגד המקדש של מעלה. כמו שארץ'ל (איכה רבתי מא, א) קמחא טחינה טחינה. הרי כי עונותינו החריבו נווה מעלה עולמות עליונים הקדושים. והמה החריבו רוק נוה מטה.

ד. נפש החיים | שער ד, פרק יד

וגם העולמות והבריות כולם הם איז בחודותא יתרתא ונהיין מזויא האור העליון השופע עליהם ממקום שורש לעילו של ה תורה. כמו"ש בפרק מעילות התורה משמח את המקום משמח את הבריות. וכן אמרה התורה "ואהיה שעשוים יום יומ".

ובזה ויקהל ר' ירין אמר [בתרוגום ללשון הקודש] פתח ואמר, (מלacci ג) אז נזכרנו יראין ה' איש אל רעהו ניקשׁב ה' נישׁמע ניכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' וליחשׁבי שמנו. בפסוק זה יש להתבונן, אז נזכרנו? אז דברנו? קהה צrisk להיות מה זה נזכרנו? אלא נזכרנו למעלה מפל אוטן מרכבות קדושים וכל אוטם קדילות קדושים.

משום שאוטם דברים קדושים עולים למעלה, וכמה הם שפיקדים מונוטילים אוטם לפני המלך הקדוש, ומתחטרים בכמה עטרות באוטם אוירות עליונים, וכך נזכרנו מלפני המלך העליון. מי ראה את המשמעות? מי ראה את התשובה ששלות בכל אוטם רקיעים, בשלדברים הכללו עולמים (לפני המלך הקדוש), והמלך הקדוש מסתכל בהם ומתעורר בהם, והם עולים על ראשיו, והוא עטרה ויורדים יושבים וירושבים על חיקו ומיטענשׁ בהם, ומשם עולים על ראשיו וגיהים עטרה. ועל זה אמרה תורה, (משל ח) ואיה שעשוים יום יומ. לא כתוב והייתי, אלא אהיה, בכל יומו ובכל עת שדברים עליונים עולים לפניו.

ובכל עת שהאדם עוסק ומתודבק בה כראוי. הדברים שמחים נתיננות מסוינו. כמו"ש בזוהר (ר"פ חתק) [בתרוגום ללשון הקודש] וידבר ה' אל משה ואל אקהן לאמר זו את حقת התורה אשר צוה ה' לאמר וכו'. רבי יוסי פתח, (דברים ד) זו את התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. בא וראה, דברי התורה הם קדושים, הם עליונים, הם מוחקים, כמו שכתבות (תהלים יט) הנקדים מזבח ומפץ בם ומוחקים מכבש וכו'. מי שכתבות (דברים כז) קיומ הזה נהנית לעם.

ובפ' אחריו (ח"ג סט, א) [בתרוגום ללשון הקודש] שלמדנה, כל מי שפוקשב לדברי התורה, אשריו בעולם הזה, יוכל לקבל תורה מפיini. ואפלו מכל אדם גם כן צrisk לשמע דברי תורה. וכי שפרקינו איזנו כנוגן, נונן בבוד למלך הקדוש ונונן בבוד ל תורה. עליו כתוב, הום הזה נהנית לעם לה' אלהיך.

ו hutם שכמו שבעת המועד המקודש נתדקקו כביבול בדברו ית'. כן גם עתה בכל עת ממש שהאדם עוסק והוגה בה. הוא דבוק על יהה בדברו ית' ממש. מחמת שהכל מאמר פיו יתברך למשה בסיני ואפלו מה ש תלמיד קטן שואל מרבו כנ"ל פ"ז. גם עתה בעת שהאדם עוסק בה בכל תיבה. אותה התיבה ממש נחצתת אז להבת את מפיו ית' כביבול כמש"ש. ונחשב כאלו עתה מתקבלת בסיני מפיו ית' ש. אכן ארץ"ל כמה פעמים והיו הדברים שמחים נתיננות מסוינו:

וז משタルש ונמשך שפעת אור וברכה ממקור שרצה העליון. על כל העולמות. וגם הארץaira מכובדה ומתרבכת. ומביא הרבה טובות ושפעת ברכה לעולם.

ובתנאי דברי אלהו סדר אליהו רבא פרק י"ח אמר. כיון שלומד את התורה הרי זה מביא טוביה לאור ויכול הוא לבקש רחמים ולהתפלל לפני הקב"ה ויפקפק את הרקיע ויביא מטר לעולםכו.

ואמר שם עוד כל זמן שישראל עוסקין בתורה וועשי רצון אביהם בששים הקב"ה בעצמו נפנה אליהם לברכה שנאמר (תהלים פה, יב) "אמת הארץ תצמַח וצדק משמים נשקי" ואני השקפה אלא לברכה שנאמר (דברים כו, טו) "השקייה... וברך את עמך כו":

באותה השעה מרים עתיק הימים את הקבר הזה, וזה גומ לפניו מון הכל. נוטל את אותו הקבר, ומעיטר אותו בשילש מאות ושבעים אלף עטרות. אותו הקבר טס ועולה וורד, ונעשרה רקיע אחד. וכך כל קבר זכר שול חכמה (ס"א געשין) (ס"א רקייעים) עומרם בקיזם שלם לפני עתיק הימים. והוא קורא להם שמי חקשיים, שמי מחדשיים, נסחניים של סודות של חכמה עליונה. וכל אוטם שאר דברי הכתוב שפהתקשיים, עומרם לפניהם קדוש-ברוך-הוא, וועלם ונעשים ארחות הימים, וירדים ומתחדרים לאארץ אחת, ומתחדר ונעשרה הפל הארץ חקשה מאותו הקבר שהחדר בשתו.

ועל זה כתוב (ישעה ס) כי כאשר הימים החקשיים והארץ החקשה אשר אני עשרה עמודים לפניהם וגוז. עשתי לא כתוב, אלא עשרה. שעשרה תמיד מאותם החדושים והסודות של הכתוב. ועל זה כתוב (שם נא) ואוטם דברי בפייך ובצלך קידי כסיתיך לנטע שמים וליסד הארץ. לא כתוב הימים, אלא שמיים.

אמר רבי אליעזר, מה זה ובצלך קידי כסיתיך אמר לו ... וכעת שהדבר הזה עוללה ומתחדר ועומד לפניהם קדוש-ברוך-הוא, הוא מקפה על אותו הקבר, ומקופה על אותו האותם שלם לא יבר אליהם אלא הקדוש-ברוך-הוא. ולא קבאו לו, עד שנעשרה מהקדבר (תורה) הנה שמיים חקשיים וארכץ חקשה. זהו שכתבות ובצלך קידי כסיתיך לנטע שמים וליסד הארץ. מכאן שלך דבר שנסתר מון העון, עולה לתועלת עליונה. זהו שכתבות ובצלך קידי כסיתיך. ולמה געלם ומתחפה מון העון בשביל תועלת עליונה.

זהו שכתבות לנטע שמים וליסד הארץ, כמו שאם רנו.

ולאמור לציון עמי אתה. ולאמור - לאוותם השערם והקדברים המציגים אלו על אלה - עמי אתה. אל תקרי עמי אלא עמי אתה, להיות שמי עמי. מהו אני בברבור של עלי עשיית שמים וארכץ, כמו שנאמר בדבר ה' שמים נעשה - אף לך אתה. אשי אוטם שפשתדים בתורה.

ובפרשתי וח"ג ע"א [בתרוגום ללשון הקודש] כתוב (שיר ז) הדריךאים נתנו בית ועל פתחינו כל מגדים חקשיים גם ישנים וגוז. הדריךאים נתנו ריח - (הדריךאים) אלו אוטם שמקץ ארוכן, כמו שנאמר בראשית (ל) נימצא דורותם דברי תורה אלו והחדרו מון העון לא על יקי ביישראל, כמו שנאמר ומבני יששכר יוציא בינה לעתים וגוז.

ועל פתחינו כל מגדים - הם גרים להיות על פתחינו, על פתחינו בתי כנסיות ובתי מדירות, כל מגדים. חקשיים גם ישנים - כמו דברים תדשיים ועתיקים של תורה שחתלו על יקיהם, לקרב את ישראל לאביביהם של מלמעלה. זהו שכתבות לרעת מה עשרה ישן, דורי צפוניים לאביביהם של מלמעלה. מכאן שלם מי שמשתדר בדורותה ברוך קראי ווידע לכה (שיר ז) - מכאן למדנו, שלם מי שמשתדר בדורותה ברוך קראי, אוטם הקדושים עולים עד כסא המלך, וככשת ישראל פותחת להם שערם וונגנות אוטם. וזה שעה שבקננס הקדוש ברוך הוא להשתרע עם צדיקים בגן עדן, מוציאו אוטם לפניו, והקדוש ברוך הוא מסתכל בהם ושלח. אז הקדוש ברוך הוא מתחדר בעטרות עליונות ושמחה בביבלה. זהו שכתבות חקשיים גם ישנים דורי צפוניים לה. ומאותה שעה דבריו כתובים בספר, זהו שכתבות (מלacci ג) ניכתב ספר זכרון לפניו.

אשרי חילקו של מי שפשתדים בתורה ברוך, אשריו בעולם הזה ואשריו בעולם הבא.

ובתנאי דברי אלהו סדר אליהו רבא פרק י"ח ועל הנחל יعلا על שפטו מזה ומזה כל עץ מאכל" (יחזקאל מז, ב) ופירוש שם כל זה הכתוב על דברי תורה ואמור שם מהו "לחדריו בכר" למחדרי תורה שמחדרין את התורה בכל יום תמיד. לבן שהוא בכור כו' שמחדר ד"ת שהכל שמחדר בו כו' שמחה מתחדר ל' לאביו בכל יום כו'. ובכל מקום שמחדרין תורה שביישוב בית הכנסת ובישיבת בית המדרש שמחה מתחדר להקב"ה בכל יום תמיד כו' ע"ש:

